

Peronospora viniča - pleseň viničová (*Plasmopara viticola*)

Jedna z hospodársky najzávažnejších chorôb viniča, ktorú spôsobuje huba *Plasmopara viticola*, je v súčasnosti **rozšírená vo všetkých svetových vinohradníckych oblastiach**. Ak nie sú pre jej rozvoj vhodné podmienky, objaví sa v neskoršom období vegetácie, kedy je škodlivosť choroby už zvyčajne nízka. Uvedený patogén bol na územie Európy zavlečený koncom 19. storočia a pochádza zo Severnej Ameriky.

Spôsob prenosu patogéna je **vetrom, dažďom, kvapkami vody**, pričom dochádza k primárnym infekciám listov. Infekcia vzniká v daždivom a teplom počasí, ak teplota dva dni po daždi neklesne pod 10°C. Plesň viničová sa **najrýchlejšie rozvíja** pri teplote v intervale **od 22 do 26°C** s inkubačnou dobou 3,5 až 4 dni.

Počiatočnými symptómami peronospóry je **prítomnosť okrúhlych, žltkastých, olejových škvŕn na listoch, ktoré sú rôznej veľkosti. Spodná strana listov je pokrytá bielymi škvŕnami**, pričom napadnuté časti listov po určitej dobe zhnednú, nekrotizujú, až dochádza k ich odumieraniu. Ak sa však na listovej ploche vytvorí väčší počet škvŕn dochádza k odumieraniu veľkej časti listovej plochy, čo má za následok zasychanie a opadávanie listov. Na patogén sú veľmi citlivé súkvetia, ktoré môžu byť výnimočne napadnuté už v období tesne pred kvitnutím, pričom **súkvetia a tvoriace sa bobule** spolu so stopkami strapcov, najskôr **zmenia farbu na žltozelenú, stávajú sa slabo priesvitnými**, neskôr **zhnednú a zoschnú**. Rovnako ako na listovej ploche, aj na napadnutých súkvetiach môžeme pozorovať biele povlaky. Zaschnuté bobule a súkvetia ostávajú dlhú dobu visieť na letorastoch. Je však dôležité podotknúť, že **bobule** sú na infekciu **náchylné do štádia veľkosti hrášku** - rastom sa ich vnímavosť na nákazu postupne znižuje. Z hospodárskeho hľadiska napadnutie súkvetí a strapcov môže znížiť výnosnosť úrody a zapríčiniť až úplnú stratu úrody hrozna. Po napadnutí listov patogénom dochádza k zníženiu asimilačnej plochy, čo negatívne vplyva na asimiláciu a ukladaniu cukru v bobuliach. Predčasná strata listovej plochy a znížená schopnosť asimilácie spôsobuje, že sa v dreve ukladá menšie množstvo rezervných látok, zhoršuje sa vyzrievanie dreva a dochádza k zníženiu jeho odolnosti voči nepriaznivým klimatickým podmienkam – mrazom. V našich podmienkach patrí peronospora viniča k najzávažnejším ochoreniam (priemerná strata na úrode býva 10 – 15 %).

Toho roku je situácia veľmi odlišná v rámci Slovenska. Kým na západe peronospora už nenarobí žiadne škody, na východe je a môže byť problémom.

K **preventívnym opatreniam** pred zavlečením peronospóry viniča patrí **prevzdušnenie porastu, výber vhodnej lokality na zakladanie viníc, včasné a dôkladné odstraňovanie listov zo zóny strapcov a pestovanie tolerantných odrôd**. Pri **chemickom ošetrení** je dôležité vybrať správny prípravok a určiť vhodný termín jeho aplikácie. V súčasnosti **povolenými prípravkami** sú Acrobat MZ WG, Antre 70 WG, Cabrio Top, Cassiopee 79 WG, Copac, Cuprocaffaro Micro, Cuproxat SC, Delan 700 WDG, Dion 700 WG, Dithane DG Neotec, Dithane M 45, Fantic F, Flowbrix, Folpan 80 WDG, Forum FP, Funguran, Champ Flow, Champion 50 WG, Kuprikol 50, Mancosan 80 WP, Manfil 75 WG, Manfil 80 WP, Melody Combi WG, Micexanil, Mildicut, Momentum Trio, Moximate 725 WG, Moximate 725 WP, Nautile DG, Orvego, Pergado F, Polyram WG, Profiler WG, Quadris Max, Ridomil Gold MZ 68 WG, Shavit F 71,5 WP, Shavit F 72 WG, Tanos 50 WG, Vincare, Vinostar, Zato 50 WG.

Ing. Ivana Horváthová

ÚKSÚP - OOR

21.7.2017